eRKO
región kultúra osvetá
5.
2017

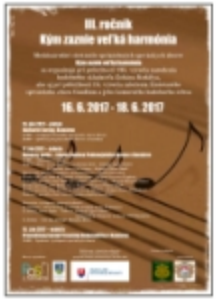

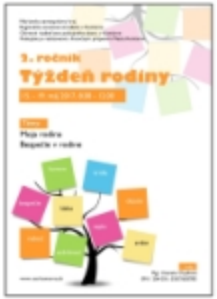

Vážené kolegyne, kolegovia, milí čitatelia a priatelia,

osveta v Komárne má dlhoročnú tradíciu. Od roku 1953 systematicky zabezpečuje kultúrno – osvetovú činnosť. Prvé sídlo bolo v jednej z miestností dnešného Podunajského múzea v Komárne. Kultúrnu politiku štátu delegovanú na samosprávne kraje, Regionálne osvetové stredisko v Komárne kontinuálne realizuje desať rokov v zriaďovateľskej pôsobnosti Nitrianskeho samosprávneho kraja.

S blížiacim sa záverom roka 2017 Vám opäť ponúkame nové vydanie nášho občasníka, ktorý je významným nástrojom na dokumentáciu, prezentáciu a informovanie verejnosti o kultúrno - spoločenských podujatiach a udalostiach v našom regióne.

V novom vydaní eRKA Vám priblížime spektrum podujatí v jednotlivých oblastiach našej činnosti na regionálnej i nadregionálnej úrovni.

Regionálne osvetové stredisko v Komárne za svoje priority považuje úzko spolupracovať, metodicky a informačne napomáhať dianiu v oblasti miestnej kultúry, a to predovšetkým novovzniknutým, pokrečilým i vynikajúcim súborom, krúžkom a jednotlivcom v oblasti záujmovo – umeleckej činnosti, záujmového vzdelávania i sociálnej prevencie. Pôsobíme aj ako metodicko-poradenské stredisko pre školy, kultúrne domy a záujmové združenia.

Podujatia v priebehu roka 2017 sme mohli realizovať v súčinnosti s naším zriaďovateľom **Nitrianskym samosprávnym krajom** a s finančnou podporou:

- Mesta Komárno:
Komárňanské FOTO Spektrum, Grafity pri Váhu, Pohybom ku zdraviu, Kreatívne bez bariér III, COM-DANCE, Deti deťom, Komárňanská pevnosť cez objektív, 3. ročník História Komárna vzdialená i blízka, Týždeň rodiny, Kde bolo, tam bolo.../Hol volt, hol nem volt... .
- Fondu na podporu umenia v Bratislave:
Cinearma 2017, Krajská postupová súťaž a prehliadka malých dychových hudieb 2017, AMFO 2017, Umelecký prednes od A po Z.
- Ministerstva kultúry SR:
2. ročník Týždeň kultúry - Na ceste s nami...
- Okresného úradu v Nitre:
Hviezdoslavov Kubín
- Rady vlády SR pre prevenciu kriminality:
Spolu je nám lepšie/Együtt egymásért
- AKOI:
Propagácia kultúry v internetových médiách
- Úradu vlády SR:
Kým zaznie veľká harmónia

Pre najširšiu verejnosť boli určené kultúrno – spoločenské podujatia a projekty so zahraničnou účasťou, akou bol 21. ročník Južnoslovenských detských a mládežníckych folklórnych slávností v Dalovciach. Toto podujatie vystihuje bohatá účasť účinkujúcich a priaznivcov, ako aj tá skutočnosť, že podujatie je nielen v regióne, ale aj za hranicami vnímané ako etablovaná autentická tradícia.

K tradičným podujatiam patrila prehliadka neprofesionálnej kultúry Nitrianskeho kraja Srdce, duša, radosť. Pri tejto príležitosti Nitriansky samosprávny kraj ocenil tých najlepších, ktorí pôsobia v amatérskej kultúre.

Tanečné umenie trochu inak - tento projekt ponúkol deťom a mládeži inscenáciu Potmehúd, v ktorej tanečníci znovu objavili folklórny umelecký prejav, zbavili ho muzeálnych nánosov a nanovo prežili čiru silu nespútanej ľudovej tvorby.

Regionálne osvetové stredisko v Komárne zorganizovalo viacero tematických rozborových seminárov, konzultácií ako aj množstvo zaujímavých tvorivých dielní.

Pracovný tím vytvoril podmienky na podporu a spoluprácu so Združením na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím (ZPMP). Okrem arteterapie, tanečnej terapie a spoločných tvorivých dielní, ktoré boli zamerané na:
- keramika, smalt
- fotografia
- výtvarníctvo
- prezentáciu tanečného neprofesionálneho umenia,

bolo cieľom projektu rozvíjať kontakty verejnosti a klientov ZPMP, rozvíjať umelecký potenciál osôb s mentálnym a zdravotným postihnutím, ponúknuť im možnosť sebarealizácie a debariérizovať ich vnímania verejnosťou.

Do výstavnej činnosti sa každoročne zapája aj Fotoklub Helios a fotokrúžok pri SPŠ v Komárne.

Teší ma, že súbory, kolektívy a jednotlivci z okresu Komárno získavajú ocenenia na vyšších postupových súťažiach, prehliadkach a reprezentujú nás doma i v zahraničí. Svedčia o tom výsledky na súťažiach ako Šaliansky Maťko, Divertimento musicale, Štúrov Zvolen, Vansovej Lomnička, Deti tanca, XVII. Kodályove dni, Zlatý veniec, Mladý moderátor, Beniakove Chynorany, Idú hrať...

Moje poďakovanie patrí starostom miest a obcí, ústretovým pracovníkom kultúrnych zariadení, vzdelávacím inštitúciám a občianskym združeniam, kolegom zo všetkých osvetových stredísk Nitrianskeho samosprávneho kraja za aktívnu spoluprácu v regióne ako aj pri organizovaní spomínaných podujatí.

Vďaka patrí všetkým iniciátorom a organizátorom, našim ochotným spolupracovníkom, partnerom, účinkujúcim, súťažiacim, lektorom, porotcom, návštevníkom, dobrovoľníkom a všetkým tým spolutvorcom, ktorí prispeli k zvýšeniu kvality, profesionality a inovácii kultúrnych aktivít v našom regióne.

Poďakovanie patrí pracovnému tímu Regionálneho osvetového strediska v Komárne, máme svoju prácu radi a všetkých vás čo najsrdečnejšie pozývame na podujatia, ktoré pripravujeme na rok 2018.

Tina Tóthová
riaditeľka ROS v Komárne

Šaliansky Matko

Regionálne osvetové stredisko v Komárne v spolupráci so Základnou školou na Ulici pohraničná v Komárne a Okresným úradom, odborom školstva v Nitre zorganizovali koncom januára 24. ročník súťaže v prednese slovenskej povesti Šaliansky Matko J. C. Hronského.

Do krajskej súťaže postúpili:
Annamária Rosíčková Mankovecká - ZŠ Rozmarínová, Komárno
Zuzana Babincová - ZŠ Rozmarínová, Komárno
Bianka Stirberová - Gymnázium Hansa Selyeho, Komárno

Moderovanie zábavnou formou

Posledný septembrový týždeň sme pripravili workshop Mladý moderátor, ktorý prebiehal pod odborným vedením Marcela Hanáčka. Na záver workshopu lektor vybral tých najlepších, ktorí reprezentovali okres Komárno na krajskej súťaži v Nitre, ktorá sa konala 19. októbra v priestoroch Mediálneho centra Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre.

Naša novinka - Umelecký prednes od A po Z

Regionálne osvetové stredisko v Komárne pripravilo projekt - cyklický interaktívny workshop Umelecký prednes od A po Z, ktorý z verejných zdrojov podporil hlavný partner podujatia Fond na podporu umenia.

Zámerom projektu bolo poskytnúť pedagógom slovenského jazyka a literatúry ZŠ, SŠ a ďalších subjektov vzdelávacej, kultúrnej a umeleckej činnosti detí, mládeže a dospelých okresu Komárno, ktorí sa venujú detskému a umeleckému prednesu, jednotlivcom a kolektívom v oblasti recitácie kolektívov formou interaktívneho workshopu metodickú pomoc, nové informácie a postupy pri príprave, tvorbe a spracovaní umeleckého prednesu.

Časový rozsah workshopu bol 5 stretnutí a účastníci s lektorkou Mgr. Eliškou Sadílekovou strávili spolu 40 hodín. Stretnutia sa konali v priebehu mesiacov apríl – október. Počas stretnutí sa účastníci naučili ako postupovať pri výbere vhodného textu pre jednotlivých recitátorov vzhľadom k ich veku a typu, ako pracovať s hlasom a členením textu, s trémou, rétorickými kazmi a ako ich prekonávať. Pedagógovia dostali typy na kvalitných autorov a vydavateľstvá vhodné na recitáciu. Precvičili si mnoho hier a rytmických cvičení z tvorivej dramatiky, ktoré rozvíjajú predstavivosť, fantáziu a sú nevyhnutné na to, aby si recitátor vedel výrazovo spracovať text. Účastníci si pod vedením lektorky priamo na sebe vyskúšali celý proces prípravy na vystúpenie aj samotné vystúpenie. Absolvovali dramaturgickú prípravu a nácvik, interpretáciu a analýzu textu, pôsobivosť prednesu, základy práce s detským recitátorom.

Na poslednom stretnutí dostali pedagógovia bulletin a Osvedčenie o absolvovaní workshopu.

fond na podporu umenia

Prvé miesto na krajskej súťaži v rétorike

Začiatkom mája sa konala krajská súťaž v rétorike Štúrov Zvolen. Žiaci a študenti museli presvedčiť porotcov nielen o výbornom jazykovom štýle, ale aj o svojej kreativite a rečníckej charizme. Súťaže sa zúčastnili aj rečníci z okresu Komárno, ktorí získali tieto umiestnenia:

Nina Sýkorová zo ZŠ Pohraničná v Komárne - 2. miesto v I. kategórii
Viktória Šajbenová zo ZŠ s MŠ Svätý Peter - 3. miesto v II. kategórii
Viktória Záťeková zo SPŠ stavebná v Hurbanove - 1. miesto v III. kategórii, ktorá automaticky postúpila do celoštátneho kola a reprezentovala Nitriansky kraj. Súťaž sa konala 6. a 7. júna 2017 vo Zvolene.

Postup do celoštátnej súťaže v umeleckom prednese žien

Recitačná súťaž Vansovej Lomnička je umelecký prednes poézie a prózy žien na Slovensku, ktorá vytvára priestor na umeleckú sebarealizáciu a stretnutie. Tento rok na 50. ročníku celoštátnej súťaže Vansovej Lomnička reprezentovala Nitriansky kraj študentka Gymnázia Ľ. J. Šuleka v Komárne Marina Opálková, ktorá získala v I. kategórii strieborné pásmo. Celoštátne kolo súťaže sa konalo v Banskej Bystrici v dňoch 28. a 29. apríla 2017.

Maďarské ľudové rozprávky detskou perou

Každá životná situácia má svoja rozprávku a v nej nájdeme aj cestu k riešeniu. Túto cestu úspešne absolvovali deti z materských a základných škôl s vyučovacím jazykom maďarským komárňanského okresu nielen ilustrovaním, ale aj prednesom Maďarských ľudových rozprávok. Ich tvorivosť a fantáziu motivovalo Regionálne osvetové stredisko v Komárne realizovaním 2. ročníka rozprávkového festivalu Kde bolo, tam bolo..., na inšpiráciu detí k rozšíreniu obrazotvornosti a slovnej zásoby. Tím skúsených porotcov hodnotil výkony súťažiacich v Galérii Csemadok Komárno, dňa 13. októbra 2017 v nasledovnom poradí:

V prednese rozprávky:
I. kategória
1. miesto: Alexandra Balázs, ZŠ s VJM, Ulica práce, Komárno
2. miesto: Viola Ladányi, ZŠ s VJM, Marcelová
3. miesto: Dominik Molnár, ZŠ s VJM, Pribeta
Čestné uznanie: Csenge Bodnár, ZŠ s VJM, Tôň
Čestné uznanie: Jenifer Balázsová, ZŠ s VJM, Tôň
II. kategória
1. miesto: Erik Gerencséry, ZŠ s VJM, Marcelová
2. miesto: Máté Podlupszki, ZŠ s VJM, Ulica práce, Komárno
2. miesto: Anna Matovič, ZŠ s MŠ Árpáda Feszty ho, Hurbanovo
3. miesto: Hanna Fülöp, SCŠ MARIANUM s VJM, Komárno
3. miesto: Tamás Adamik, Gymnázium H. Selyeho s VJM, Komárno
Čestné uznanie: Sára Sebestyén, SCŠ MARIANUM s VJM, Komárno
Čestné uznanie: Sandra Lakatoš, ŠZŠ s VJM, Hurbanovo

Krajské pokračovanie bolo v Krajskom osvetovom stredisku v Nitre tentokrát 15. novembra 2017, kde okres Komárno získal nasledovné umiestnenia.
Prednes:
I. kategória
3. miesto: Alexandra Balázs, ZŠ s VJM, Ul. Práce, Komárno
II. kategória
1. miesto: Erik Gerencséry, ZŠ s VJM, Marcelová
3. miesto: Anna Matovič, ZŠ s MŠ Árpáda Feszty ho s VJM, Hurbanovo.

Vo výtvarnej súťaži:
I. kategória
1. miesto: Sára Stefankovics, MŠ s VJM, Ul. františkánov, Komárno
2. miesto: Lilien Gogolová, MŠ s VJM, Pribeta
3. miesto: Emma Mikes, MŠ s VJM Handlovská, Komárno
Čestné uznanie: Lilla Szabó, MŠ s VJM, Pribeta
Čestné uznanie: Tímea Kovačičová, MŠ s VJM, Pribeta
Čestné uznanie: Ajna Seregby, MŠ s VJM Handlovská, Komárno
II. kategória
1. miesto: Lujza Pém, ZŠ s VJM, Ulica práce, Komárno
2. miesto: Natália Kiss, SCŠ MARIANUM s VJM, Komárno
3. miesto: Zsóka Varga, ZŠ F. Rákócziho II. s VJM, Kolárovo
Čestné uznanie: Réka Botyánszki, ZŠ F. Rákócziho II. s VJM, Kolárovo
Čestné uznanie: Anna Vörös, ZŠ F. Rákócziho II. s VJM, Kolárovo
Čestné uznanie: Kyra Dominika Füssi, ZŠ s VJM, Tôň
III. kategória
1. miesto: Petra Urbánek, ZŠ s MŠ Józsefa Kossányiho s VJM, Svätý Peter
1. miesto: Patrik Ďuráč, ŠZŠ s VJM, Hurbanovo
2. miesto: Daniella Majer, SCŠ MARIANUM s VJM, Komárno
3. miesto: Barbara Rácz, ZŠ s VJM, Marcelová
Čestné uznanie: Sándor Csoma, SCŠ MARIANUM s VJM, Komárno
Čestné uznanie: Klaudia Lebó, ZŠ s MŠ Árpáda Feszty ho, Hurbanovo
Čestné uznanie: Zsóka Czibor, ZŠ s VJM, Marcelová

Výtvarná súťaž:
I. kategória
1. miesto: Lilien Gogola, MŠ s VJM, Pribeta
3. miesto: Emma Mikes, MŠ s VJM, Handlovská, Komárno
II. kategória
1. miesto: Zsóka Varga, ZŠ F. Rákócziho II. s VJM, Kolárovo
III. kategória
1. miesto: Petra Urbánek, ZŠ s MŠ Józsefa Kossányiho s VJM, Svätý Peter
Za dosiahnuté výsledky srdečne gratulujeme a k ďalším súťažiam prajeme veľa úspechov!

64. Hviezdoslavov Kubín

Hviezdoslavov Kubín je najstaršou a najprestížnejšou súťažou v oblasti umeleckého prednesu a divadiel poézie na Slovensku. Hlavným cieľom je prezentovať umeleckú úroveň a výsledky činnosti recitátorov, recitačných kolektívov a divadiel poézie. Jednotlivé stupne prehliadky rozširujú a prehlbujú v súťažiacich literárne poznanie, tvorivosť, zmysel pre rytmus, reč, pestujú vzťah k slovu ako kultúrnej a umeleckej hodnote.

Na krajskej súťaži, ktorá sa konala v Topoľčanoch, získali v I. kategórii próza čestné uznanie Lucia Obuchová a v II. kategórii próza Šimon Bolemant. Vo IV. kategórii získala 3. miesto Marina Opálková.

Výsledky okresnej súťaže

I. kategória poézia
1. miesto Maxim Kecskés - ZŠ s MŠ, Imel
2. miesto Noémi Szenczi - ZŠ Marcelová
2. miesto Sofia Tadanaiová - ZŠ Rozmarínová, Komárno
3. miesto Samuel Podmanický - ZŠ J. A. Komenského, Komárno
3. miesto Nina Hanáčková - ZŠ J. A. Komenského, Komárno

I. kategória próza
1. miesto Lucia Obuchová - ZŠ J. A. Komenského, Komárno
2. miesto Laura Mrázová - ZŠ J. A. Komenského, Komárno
3. miesto Martina Csontesová - ZŠ Marcelová

II. kategória poézia
1. miesto Michaela Froncová - ZŠ Pohraničná, Komárno
2. miesto Elena Kökényová - ZŠ Pohraničná, Komárno
2. miesto Viktor Szufcsányi - ZŠ J. A. Komenského, Komárno
3. miesto Matúš Štupický - ZŠ Marcelová
3. miesto Kristina Kucmanová - ZŠ Konkolyho -Thege 2, Hurbanovo
Čestné uznanie Michaela Machaliková - ZŠ Konkolyho -Thege 2, Hurbanovo

II. kategória próza
1. miesto Nikoleta Šajbenová - ZŠ s MŠ, Svätý Peter
2. miesto Šimon Bolemant - návrh na postup - ZŠ Rozmarínová, Komárno
2. miesto Natália Kováčová - ZŠ Konkolyho -Thege 2, Hurbanovo
3. miesto Nina Poništová - ZŠ Konkolyho -Thege 2, Hurbanovo
3. miesto Laura Feketeová - ZŠ s MŠ, Imel
Čestné uznanie Viktória Babicová - ZŠ Konkolyho -Thege 2, Hurbanovo
Čestné uznanie Ema Angyalová - ZŠ J. A. Komenského, Kolárovo
Čestné uznanie Eszter Horváth - ZŠ J. A. Komenského, Kolárovo
Čestné uznanie Viktória Marcinová - ZŠ Dulovce

III. kategória poézia
1. miesto Roland Bangha - Gymnázium H. Selyeho s VJM, Komárno
2. miesto Jasmin Zilizi - Gymnázium L. J. Šuleka, Komárno
3. miesto Emma Farkas - Cirkevná ZŠ s MŠ Marianum, Komárno
3. miesto Viktória Šajbenová - ZŠ s MŠ, Svätý Peter
Čestné uznanie Letícia Šternóczka - ZŠ Konkolyho -Thege 2, Hurbanovo
Čestné uznanie Andrea Janotová - ZŠ Bátorové Kosihy
Čestné uznanie Martina Rosičková - ZŠ Marcelová

III. kategória próza
1.miesto Lenka Tarabčíková - ZŠ J. A. Komenského, Komárno
2. miesto Samuel Janiš - ZŠ Zemianska Olča
2. miesto Daniela Tkáčiková - ZŠ s MŠ, Svätý Peter

IV. kategória poézia
1. miesto Marina Opálková - Gymnázium L. J. Šuleka, Komárno
2. miesto Ester Bartošková - SPŠ, Komárno
2. miesto Vivien Fejesová - Gymnázium L. J. Šuleka, Komárno
3. miesto Stefánia Bencsíková - Gymnázium H. Selyeho s VJM, Komárno

IV. kategória próza
1. miesto Viktória Červenková - Gymnázium L. J. Šuleka, Komárno
2. miesto Ladislav Angyal - SOŠ Budovateľská, Komárno
3. miesto Eva Matyóová - Gymnázium H. Selyeho s VJM, Komárno
3. miesto Monika Horváthová - Gymnázium H. Selyeho s VJM, Komárno

Beniakove Chynorany

XXIV. Slovenský festival poézie Beniakove Chynorany popularizuje tvorbu významného slovenského básnika Valentína Beniaka a básnickú tvorbu autorov v európskom kontexte. Aj tento rok pripravilo Regionálne osvetové stredisko v Komárne okresný výber. Do krajskej súťaže, ktorá sa konala v priestoroch Koncertnej sály Mestského úradu v Topoľčanoch, postúpili 3 recitátori. Marína Opálková získala 2. miesto s postupom do celoslovenského kola, ktoré sa uskutočnilo 1. – 3. decembra 2017 v Chynoranoch.

Miesto pozerania televízie radšej maľujú a tvoria

Súťaž Komárňanské ART Spektrum je určená pre mládež a dospelých. Nie je žánrovo ani tematicky vymedzená. Podporuje rozvoj neprofesionálnej výtvarnej tvorby v celej jej rozmanitosti – v kresbe, grafike, maľbe, plastike, úžitkovej tvorbe a v prácach intermediálneho charakteru (fotografický záznam akčného umenia, land-artu a pod.). Napomáha rozvíjať ich záujmy a talent v oblasti neprofesionálnej výtvarnej tvorby, oceňovať ich výtvarné aktivity, vyhľadávať, podporovať nové výrazné talenty z radov mládeže a dospelých.

Milovníkov výtvarného umenia sme privítali v Zichyho paláci Podunajského múzea v Komárne. Tu sa uskutočnilo slávnostné vyhodnotenie súťaže Komárňanské ART Spektrum 2017, ktoré bolo okresným kolom 54. ročníka celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky neprofesionálnej výtvarnej tvorby Výtvarné spektrum. Jej vyhlasovateľom je Národné osvetové centrum v Bratislave z poverenia Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

Podvečer 3. februára 2017 Regionálne osvetové stredisko v Komárne pripravilo výstavu 68 najlepších diel od 41 autorov. Náročnú úlohu predsedu poroty si na svoje plecia zobral akademický maliar PhDr. Tibor Kopócs. Pomáhali mu dvaja ďalší členovia poroty - PhDr. Eva Dénesová, historička umenia a PaedDr. Juraj Švitek, riaditeľ ZUŠ v Hurbanove.

Aktivita amatérskych výtvarníkov v Komárňanskom okrese je pozoruhodná a z roka na rok rastie. V tomto ročníku sa súťaže zúčastnilo 41 výtvarníkov a prihlásili 115 diel. Odborná porota udelila 4 prvé, 4 druhé, 4 tretie miesta a 11 čestných uznaní. Jednu cenu udelila odborná porota a aj riaditeľka Regionálneho osvetového strediska v Komárne.

K najúspešnejším výtvarníkom nášho okresu patria v kategórii od 15 do 25 rokov Dominika Szabóová, Mária Szabóová, Andrej Purkart, Chiara Helységová a Kinga Fekete. V kategórii od 25 do 60 rokov to boli Ondrej Miško a Alžbeta Szalaiová. V kategórii nad 60 rokov boli ocenené Anna Stojanovová a Marta Kráľková. V kategórii D – autori vo veku nad 25 rokov (výtvarne neškolení) špecifického výtvarného prejavu – insitné umenie, art brut, naivné umenie, umenie outsiderov a pod. už roky nesie prím Tibor Kiss a nezaostávali ani Jozef Birkuš a Peter Beke. Osobitné ceny získali MVDr. Ladislav Keller a Roberta Krnáľková.

Svet fotografov oslavoval

...ved pred 190 rokmi, v roku 1827 Nicéphore Niépce vyhotovil prvú fotografiu na svete, ktorej doba expozície trvala 8 hodín. Po desiatich rokoch pokusov v roku 1837 sa Daguerreovi podarilo zhotoviť prvú dagerotypickú fotografiu. Vynález bol patentovaný a zaznamenaný 19. augusta 1839, takže tento deň je zároveň aj dňom narodenia fotografie. Fotografovanie odvtedy prešlo fantasticky dlhú cestu tak po technickej, ako aj po umeleckej stránke. V súčasnosti máme šťastie, pretože poznáme históriu fotografických techník a využitím terajších moderných vymožeností môžeme byť účastníkmi veľkolepej a zároveň vážnej hry.

Tento sviatok fotografie si Regionálne osvetové stredisko uctilo 6. apríla 2017 v Mestskom kultúrnom stredisku v Komárne. Slávnostne tu vyhodnotilo súťaž fotografov nášho okresu v oblasti amatérskej fotografickej tvorby Komárňanské FOTO Spektrum 2017. Podujatie bolo regionálnym kolom celoštátnej postupovej súťaže amatérskej fotografie AMFO 2017 a finančne ho podporilo aj Mesto Komárno. Vernisáži predchádzal rozborový seminár zameraný na analýzu prihlásených fotografií jednotlivých autorov. Odborná porota v zložení František Holop – predseda poroty, Zuzana Makaryszynová a Tomi Thor ocenila rôznorodosť prihlásených fotografií, vyzdvihla ich počet a kvalitu.

Popularita fotografie rastie, čo dokazuje aj množstvo prihlásených fotografií, ktorých bolo tento rok 236 od 49 autorov. Odborná porota udelila 6 prvých, 6 druhých a 6 tretích miest. Ďalej 18 čestných uznaní, jednu cenu udelili aj riaditeľka Regionálneho osvetového strediska Viera Vičková a riaditeľka Mestského kultúrneho strediska Anna Vargová.

V sále MsKS bolo vystavených 130 fotografií, ktoré si návštevníci mohli pozrieť aj počas Komárňanských dní. Porota aj tento rok vybrala 101 najlepších fotografií. Tie postúpili do krajskej súťaže, ktorá sa konala v Galérii LIMES v Komárne 16. júna 2017.

Amatéri aj na veľkom filmovom plátne

CINEAMA je najstaršia a najprestížnejšia súťaž v oblasti amatérskej filmovej tvorby na Slovensku. Nadviazala a pokračuje v tradícii celoštátnej súťaže, ktorá sa konala v šesťdesiatych až osemdesiatych rokoch spoločne s českou súťažou. Je to jediná možnosť komplexne verejne prezentovať amatérsku filmovú tvorbu na Slovensku. Napomáha vyhľadávaniu talentovaných tvorcov a zároveň vytvára priestor na rozvoj umeleckej tvorivosti a technickej zdatnosti detí, mládeže i dospelých z rôznych regiónov Slovenska. Okrem toho je prezentáciou diel rôzneho tematického a žánrového zamerania, na porovnanie ich umeleckej a technickej úrovne.

V obnovených priestoroch Kina Tatra v Komárne sa 25. apríla 2017 konala krajská súťaž CINEAMA 2017. Hlavným organizátorom podujatia bolo Regionálne osvetové stredisko v Komárne. Hlavným partnerom, ktorý súťaž z verejných zdrojov podporil, bol Fond na podporu umenia a jej vyhlasovateľom je Národné osvetové centrum v Bratislave.

Odborná porota pracovala v zložení Mgr. Ladislav Munk, režisér a scenárista RTVS – predseda poroty, Mgr. Art. Miroslav Ivan, kameraman a pedagóg VŠMU v ateliéri animovanej tvorby, a Peter Vališa, tiež kameraman a spolupracovník RTVS. Počas takmer trojhodinového premietacieho maratónu sme si pozreli 3 videoklipy, 2 reportáže, 4 hrané filmy, 5 dokumentov a 3 experimenty z celého Nitrianskeho kraja.

Členovia poroty po naozaj náročných diskusiách dospeli k týmto výsledkom:
I. skupina: autori do 16 rokov
Reportáž
Masmediálny krúžok ZŠ Na Hôrke (Nitra) – Halloween / 1. miesto - postup do celoštátnej súťaže
Hraný film
Michal Kóňa, Juraj Čičo, Martin Samuel Barát, Matej Lehocký, Lukáš Javorčík (Ivanka pri Nitre) - Denník ostrova / 2. miesto – postup do celoštátnej súťaže
Videoklip
Adam Kriţan, Matej Paulík (Nitra) - Molr Drammaz/Bouzeria/Rvoo / 3. miesto – postup do celoštátnej súťaže

II. skupina: autori do 21 rokov
Dokument
Marcel Meluš, Michal Žarnovičan (Hostie) - Trip to Berlin / 1. miesto - postup do celoštátnej súťaže
Daniel Andel (Nitra) - H. U. M / Čestné uznanie
Kristina Uhrinová, Sabina Nagyová (Levice) - Týždeň v Slovinsku / Čestné uznanie
Kristina Uhrinová (Levice) - Slovenský raj / Čestné uznanie

fond na podporu umenia

Videoklip
Gábor Angyal (Komárno) - Placebo / 2. miesto – postup do celoštátnej súťaže
Experiment
Matej Mikuš (Cabaj Čápor) - Tiger vs. Monsters / 1. miesto – postup do celoštátnej súťaže
Hraný film
Tím školskej TV Tower pri SPŠ (Komárno) – Kabinet / 2. miesto – postup do celoštátnej súťaže
Reportáž
Marek Zaťko (Nitra) - Spark day / Čestné uznanie

III. skupina: autori od 21 rokov
Experiment
Miroslava Bartovičová (Šala) - Etuda / 1. miesto – postup do celoštátnej súťaže
Robert Krivko (Zemianska Olča) - Entropia / 3. miesto – postup do celoštátnej súťaže
Hraný film
Jakub Chochula (Nitra) – Fugu / 1. miesto – postup do celoštátnej súťaže
Jakub Chochula (Nitra) – Klepe / 3. miesto – postup do celoštátnej súťaže
Videoklip
Marcel Meluš, Andrej Karľubík, Dominik Pecho, Andrej Piťák (Močenok) - One Take / 2. miesto – postup do celoštátnej súťaže
Dokument
Katarína Mácsodiová (Komárno) - Veľká voda / Čestné uznanie

Súčasťou súťaže bola aj vzdelávacia časť, ktorá prispieva k ďalšiemu rozvíjaniu vedomostí a odovzdávaniu skúseností v oblasti umeleckej tvorby aj v oblasti procesu technického spracovania jednotlivých filmových diel. Workshop pod názvom „Ako na amatérsky film“ pripravil Ján Kuska z Liptovského Mikuláša, jeden z najlepších amatérskych filmárov, viacnásobný víťaz celoštátnej súťaže Cineama a aj medzinárodnej súťaže UNICA.

Celoštátnu súťaž sa konala 9. až 11. júna 2017 v MLYNY CINEMAS Nitra. Na tomto prestížnom podujatí získal pre okres Komárno videoklip PLACEBO Gábora Angyala 1. miesto a študenti z TV TOWER Strednej priemyselnej školy v Komárne za svoj hraný film KABINET 3. miesto.

To najlepšie z amatérskej fotografie v Komárne

Umenie má robiť svet znesiteľnejším, krajším, alebo hodnotnejším, na tom sa asi všetci zhodneme. Oficiálne definície pojmu umenie sú však rôzne. Napríklad: Umenie je forma spoločenského vedomia, v ktorej sa odráža vzťah k okolitému svetu. Tvorcom umeleckého diela je autor. Alebo: Umenie je forma maximálneho bytia človeka spočívajúca v cieľavedomom pretváraní škaredého alebo esteticky nečinného, či menej účinného na krásu v koncentrovanej podobe. A takto by sme mohli pokračovať. Stačí si len pozrieť wikipédiu alebo prelistovať odborné publikácie z estetiky. Rovnako rôznorodé ako definície pojmu umenie boli aj súťažné fotografie krajského kola AMFO 2017 v Komárne. (Jozef Peniak)

Galéria Limes v Komárne má osobitné čaro a je ako stvorená na prezentáciu umenia. Práve tento priestor sa stal 16. júna 2017 centrom amatérskej fotografie Nitrianskeho kraja. Konala sa tu krajská postupová súťaž a výstava amatérskej fotografie AMFO 2017. Je to najstaršia a najprestížnejšia celoštátna súťaž v oblasti amatérskej fotografickej tvorby na Slovensku. Jej vyhlasovateľom je Národné osvetové centrum v Bratislave z poverenia Ministerstva kultúry Slovenskej republiky. Hlavný partner podujatia - Fond na podporu umenia - túto súťaž podporil z verejných zdrojov.

Utorok 16. mája zasadla odborná porota, ktorej predsedom bol Jozef Peniak a členovia František Helop, Ivan Kelement, Tomáš Thor a Rudolf Lendel. Museli sa prelúskať 356 fotografiami a 8 multimediálnymi prezentáciami od 128 autorov, aby sa na záver zhodli a udelili 6 prvých, 7 druhých, 5 tretích miest a 23 čestných uznaní. Ako je pri našich súťažiach zvykom, cenu udelila aj riaditeľka Regionálneho osvetového strediska Viera Vlčková.

V hlavnej časti Galérie Limes sme vystavili 243 fotografií, z ktorých 101 najlepších a 4 multimediálne prezentácie tvorili postupujúcu kolekciu do celoštátnej súťaže, ktorá sa konala aj tento rok v Nitre 3. novembra 2017.

Budapešť – Viedeň – Bratislava

Sprievodná výstava venovaná streetfotografii

Traja muškieri v európskych metropolách - Ladislav Vallach v Budapešti, Tomi Thor vo Viedni a Gejza Szabó v Bratislave. Tak toto je zostava „streťákov", ktorí brázdia ulice spomenutých veľkomiest a zachytávajú okamihy, ktoré si my, obyčajní pocestní, ani nevšimneme. Fotografie zachytávajú hru svetla a tieňov, farieb, architektúry, pouličného umenia a to hlavné - ľudí a ich bežný život, ten pravý, nefalšovaný, neretušovaný a nenainscenovaný.

Bolo nám cťou, že práve ROS v Komárne mohlo túto výstavu v slovenskej premiére prezentovať na našom podujatí AMFO 2017. Pokračovať bude ešte v Budapešti, Viedni, Liptovskom Mikuláši a Nových Zámkoch.

u. fond na podporu umenia

Výtvarná fotografia s Tomim Thorom

Bodypainting (slov. maľovanie na telo) je odnož výtvarného umenia používajúca k maľbám väčšinou ženské telo. Je to veľmi staré umenie, predpokladá sa, že ako prví ho používali domorodci z Novej Guiney a slúžilo im na náboženské účely. Z tohto miesta sa rozšírilo do celého sveta. Veľký rozmach začal v 60. rokoch 20. storočia, v čase hippies, nebol však konzervatívnou americkou spoločnosťou dobre prijímaný. Skutočného rozkvetu sa dočkal až v 90. rokoch. Tento druh umenia má aj svoje festivaly, najznámejším je World Bodypainting Festival.

Sobota 17. júna patrila fotografom, ktorí spojili toto výtvarné umenie s fotografiou. Dopoludnie bolo venované teoretickej príprave a popoludnie sme strávili maľovaním a fotením modelky v krásnych priestoroch Galérie Limes pod odborným vedením lektora Tomiho Thora.

Na kus reči o umení

Prelom 18. a 19. storočia bol na Slovensku, rovnako ako v celej Európe, obdobím zrodu modernej doby ovplyvnenej predovšetkým dedičstvom a odkazom anglickej priemyselnej revolúcie a Veľkej francúzskej revolúcie. Pre Slovensko toto obdobie znamená najmä potrebu národného sebaurčenia a regionálneho zjednotenia.

Galéria Dénes a Regionálne osvetové stredisko pripravili v stredu 1. februára v Monarchia CAFÉ podujatie pod názvom Na kus reči o umení.

PhDr. Bohumír Bachratý, CSc. prednášal o maliaroch na prelome 19. a 20 storočia v našom regióne. Zvlášť sa venoval maliarovi a šľachticovi Ladislavovi Medňanskému, ktorý patrí k vrcholným predstaviteľom európskeho maliarstva na prelome 19. a 20. storočia. Zaoberal sa portrétom, sociálne ľahšanými figurálnymi kompozíciami a krajinomaľbou. Niesol v sebe úprimný vzťah a obdiv k ľuďom z najnižších vrstiev. Výnimočný výtvarný talent a zrelá ľudskosť ho predurčili k vzniku bravúrneho maliarskeho diela, ktoré je plné výtvarnej odvahy, vizionárstva, melancholie, ako aj filozofickej hĺbky. Pre maliarstvo na Slovensku zosobňuje jeho dielo prechod k modernému umeniu.

Graffity pri Váhu

Aj Regionálne osvetové stredisko v Komárne patrilo medzi veľké množstvo spoluorganizátorov podujatí Komárňanských dní. Na LEGAL WALL pri Váhu 22. apríla 2017 vzniklo pod vedením skúseného writera Michala EWILONE Bajčího nové graffity dielo FREEDOM - sloboda, voľnosť, nezávislosť. V dnešnej dobe veľmi dôležitý odkaz. Toto podujatie sa uskutočnilo ajvďaka finančnej podpore Mesta Komárno.

Komárňanská pevnosť cez objektív

Komárňanská pevnosť na juhu Slovenska je najväčšou a najvýznamnejšou pamiatkou svojho druhu na Slovensku. Rozmermi a zachovalosťou je dokonca unikátom európskeho formátu. Komárno sa pýši jedinečnou pevnosťou, ktorá nemá na Slovensku páru. Presnejšie by sme mali hovoriť o niekoľkých pevnostiach, ktoré spolu vytvárali prepracovaný fortifikačný systém bastiónového typu. Minulý rok ju navštívilo viac ako 13 000 turistov.

Práve preto sme v spolupráci s Mestom Komárno pripravili v jej priestoroch stálu výstavu fotografií Komárňanská pevnosť cez objektív, ktorá bola slávnostne otvorená 13. júla 2017.

Regionálne osvetové stredisko počas rokov 2015 a 2016 usporiadalo v tomto historickom skvoste niekoľko stretnutí fotografov, z ktorých má už slušný archív. Na Fotosobotách v pevnosti, ako sa tieto stretnutia nazývali, sa počas 2 rokov stretlo takmer šesťdesiat fotografov a spolu tu strávili viac ako 1000 hodín.

Komárňanská pevnosť ponúka veľké množstvo fotogenických zákutí, ktoré sú naozaj výnimočné. Tento náš unikát zachytený fotoaparátom sme previedli z digitálnej do hmatateľnej podoby. Výstavou 26 fotografií na hliníkových doskách sme zhodnotili doterajšie úsilie a snaženie amatérskych fotografov, ktorí v pevnosti strávili čas a nafotili nádherné zábery, ktoré si nenechali len pre seba. Stálou expozíciou fotografií sa elite viac zviditeľní a zatraktívni táto nádherná kultúrna pamiatka. Veríme, že priláka viac turistov a návštevníkov, možno aj iných umelcov nielen zo Slovenska, ktorí majú záujem o jej zvečnenie.

Piatková „fotosobota“ v pevnosti

Piatková fotosobota v pevnosti plná kreativity, nápadov a krásnych fotografií sa konala 15. septembra 2017. Tak ako po minulé roky, aj tentokrát sa fotografi Nitrianskeho kraja stretli v tajomných zákutiach Komárňanskej pevnosti a spoločne s lektorom Pavlom Šedliakom tvorili. Technikou premietania fotografií krásnych miest z okolia Martoviec na steny pevnosti vytvorili nezvyčajný, ale nádherný kontrast. Príroda na klenbách pôsobila majestátne. Huslistka - modelka celý projekt len podtrhla a dodala mu veľkolepý ráz.

Každému sa páči tá hudba, na ktorú si privykol v detstve

(Zoltán Kodály)

Kvalitu našich detských speváckych zborov preverila súťažná prehliadka pod názvom Deti deťom, ktorá sa uskutočnila 14. marca 2017 v priestoroch Mestského kultúrneho strediska v Komárne. Pri tomto už tradičnom podujatí, ktoré je vždy vítané aj zo strany verejnosti, bola možnosť vidieť a počuť dlhé hodiny cvičenia v krásnom výsledku na pódiu. Rozozvučali sa detské hlásky, aby sa spojili v jeden ucelený zborový spev.

Na podujatí nesúťažne vystúpili tri malé detské spevácke zbory (DSZ), ktoré načerpávali svoje prvé skúsenosti na živom pódiu. Potlesk obecenstva im určite dodal odvahu do ďalšieho účinkovania. Malé DSZ, ktoré vystupovali súťažne, dosiahli ocenenia v jednotlivých pásmach. Najlepšie sa v tejto kategórii umiestnil DSZ „malých" Schola Mariana pri SCŠ MARIANUM s VJM v Komárne, ktorý získal prvé pásmo s pochvalou poroty – postup na krajskú súťaž Mládež spieva 2017. Dirigentkou súboru je Mgr. Orsovics Yvette, PhD. V tejto kategórii vystúpilo šesť DSZ, ktoré získali umiestnenia v jednotlivých pásmach.

Spomedzi „veľkých" detských speváckych zborov sa najlepšie umiestnil DSZ Schola Mariana pri SCŠ MARIANUM s VJM v Komárne, ktorý získal prvé pásmo s pochvalou poroty – postup na krajskú súťaž Mládež spieva 2017. Dirigentkou súboru je Mgr. Orsovics Yvette, PhD. Z krajskej súťaže v Nových Zámkoch sa prebojoval do celoštátnej súťaže Mládež spieva 2017, ktorá sa konala v Prievidzi, kde získal strieborné pásmo.

Nesúťažne vystúpili
DSZ Malý námorníček pri MŠ Mieru v Komárne
DSZ Slniečko pri MŠ Lodná v Komárne
DSZ Hviezdička pri MŠ Kapitánova v Komárne

Súťažné vystúpenia - „malé SZ"
Prvé pásmo s pochvalou poroty - postup na krajskú súťaž Mládež spieva 2017
DSZ „malých" Schola Mariana pri SCŠ MARIANUM s VJM v Komárne
Prvé pásmo
DSZ „malých" pri MsKS a ZŠ s VJM Móra Jókaiho v Komárne
Druhé pásmo
DSZ „malých" Škovránok pri ZŠ Pohraničná v Komárne
DSZ „malých" pri ZŠ s VJM Eötvösa v Komárne
DSZ „malých" Margarétka pri ZŠ J. A. Komenského v Komárne
Tretie pásmo
DSZ „malých" Rozmarínka pri ZŠ Rozmarínová v Komárne

Súťažné vystúpenia kategória - „veľké SZ"
Prvé pásmo - postup na krajskú súťaž Mládež spieva 2017
DSZ „veľkých" Schola Mariana pri SCŠ Marianum s VJM v Komárne
Prvé pásmo
DSZ „veľkých" pri MsKS a ZŠ s VJM Móra Jókaiho v Komárne
Druhé pásmo
DSZ „veľkých" pri ZŠ s VJM Eötvösa v Komárne

Skvelý výkon našich inštrumentalistov

Na zvládnutie hudobného nástroja je potrebné systematické cvičenie a koncentrácia. Na koncertné účinkovanie sa treba ešte aj naučiť zvládať stres a v prípade hudobných zoskupení a súborov aj dlhotrvajúca spoločná práca a trpezlivosť. Takto nadobudnuté cnosti prinášajú radosť a umelca zušľachťujú. Aj Flautový súbor Consonantia to môže potvrdiť z vlastnej skúsenosti, ktorú získal v priestoroch Súkromného konzervatória Dezidera Kardoša v Topoľčanoch, kde sa 22. apríla 2017 rozozvučalo mnoho rôznych hudobných nástrojov, aby si inštrumentalisti zmerali svoje zručnosti. Dôkazom toho, že cvičiť na hudobnom nástroji sa oplatí, je výsledok dosiahnutý na krajskej súťaži neprofesionálnej inštrumentálnej hudby Divertimento musicale 2017, kde získal diplom – strieborné pásmo s postupom na celoštátnu súťaž.

Hrali, tancovali a spievali

Príjemné nedeľné popoludnie strávili diváci a priaznivci ľudového spevu, tanca a hudby 21. mája 2017 v Topoľčiankach, kde sa konala krajská postupová súťaž a prehliadka choreografií folklórnych kolektívov Nitrianskeho kraja pod názvom IDU HRAŤ.

Na podujatí vystúpil výber najlepších folklórnych kolektívov z Nitrianskeho kraja. Prvky tradičnej ľudovej kultúry z rôznych regiónov Slovenska prezentovali jednotlivé súbory vo svojich choreografiách. Za sprievodu živej ľudovej hudby svojím spevom a tancom ukazovali kvality pred odbornou porotou. Náš okres reprezentovali folklórne súbory Belíš z Hurbanova, ktorý získal strieborné pásmo a diplom za choreografiu „Za vôňou Gemera", a Mlynček z Kolárova, ktorý získal bronzové pásmo a diplom za choreografiu „Zahrajme sa na svadbu".

Komárno hostilo priateľov dychovej hudby

Mesto Komárno s bohatou históriou a pozoruhodnými tradíciami žije pestrým kultúrnym životom. V rámci Komárňanských dní - najväčšieho festivalu v regióne - pripravilo Regionálne osvetové stredisko, v spolupráci s Mestom Komárno a Fondom na podporu umenia, krajskú postupovú súťaž a prehliadku malých dychových hudieb Nitrianskeho kraja.
Hlavnému organizátorovi – ROS v Komárne, veľmi záležalo na obnovení prezentácie dychových hudieb v našom meste. Veď prehliadka tohto druhu mala u nás pred časom svoje pevné miesto medzi kultúrnymi podujatiami a „naši chlapci" z Veselej kapely desiatky rokov tiež.

Cieľom krajskej súťaže a prehliadky bolo prezentovať umelecký úroveň a výsledky činnosti malých dychových hudieb a zároveň odborne usmerniť túto oblasť záujmovej umeleckej činnosti.

V úvode sa ako hosť predstavil Veľký dychový orchester Bánovčanka z Bánova. Odborná porota, ktorej predsedom bol hudobný skladateľ a emeritný predseda predstavenstva ZDHS Ján Jamriška, členmi riaditeľ ZUŠ v Komárne František Petr a dlhoročný kapelník Jozef Kozár, udelila podľa kritérií CISM tieto ocenenia:

ZLATÉ PÁSMO
Dychovej hudbe Lapášanka z Veľkého Lapáša - s návrhom na postup do celoštátnej súťaže Lednické Rovne 16. - 18. júna 2017

STRIEBORNÉ PÁSMO
Dychovej hudbe Veselá Kapela z Komárna

STRIEBORNÉ PÁSMO
Dychovej hudbe Podhrušovan z Topoľčianok

Záver súťažnej prehliadky patril skupine mažoretiek Crystal zo Zemianskej Olče. Milovníkom tohto hudobného žánru podujatie priniesło skvelé hudobné zážitky, podporilo výmenu skúseností, vzájomné spoznávanie a rozvíjanie priateľských vzťahov v profesijnej obci priaznivcov dychových hudieb.

Ján Jamriška, predseda odbornej poroty

Nepriaznivým javom je v súčasnosti pokles počtu veľkých i malých dychových telies, ktorý spustila zmena režimu a zánik veľkých podnikov a zmena v zákone, ktorá viedla k zrušeniu pozície zriaďovateľov, ktorí túto činnosť podporovali, poskytovali priestory potrebné na nácvik, financie na nákup hudobných nástrojov atď. V súčasnosti je potrebné vynaložiť enormné úsilie na udržanie veľkých dychových hudobných telies. Jednotliví vedúci musia popri svojej práci manažovať činnosť, zabezpečiť priestory a financie potrebné na kvalitný nácvik, čo pri súčasnom hektickom životnom tempe nie je jednoduché. Napriek veľkému dopytu na účinkovanie veľkých dychových hudobných telies na rôznych akciách tu zostáva nepríjemný jav neustáleho zdecimovania ich počtu a kvalitatívny pokles. Bez podpory štátu a kultúrnych organizácii sa tento nepriaznivý stav nezmení.

Folklórne slávnosti v Dulovciach naplnené radosťou a úsmevom

Južnoslovenské detské a mládežnícke folklórne slávnosti v Dulovciach v okrese Komárno každoročne, začiatkom júla na doskách amfiteátra, otvárajú priestor na umeleckú prezentáciu domácich a zahraničných folklórnych súborov. Aj XXI. ročník priniesol počas dvoch dní nezabudnuteľné vystúpenia. V sprievode živej folklórnej hudby sa nám predstavili domáce a zahraničné folklórne súbory s rôznymi choreografiami zobrazujúcimi dôležité životné udalosti našich predkov. Pestrosť a krása ľudových krojov zvýraznená tancom potešila všetkých divákov, ktorí svoje nadšenie prejavovali úsmevom a potleskom.

O úspešnosti podujatia svedčí aj veľký počet folklórnych súborov, ktoré pricestovali nielen zo Slovenska, ale aj z rôznych kútov sveta. Z domácich sa nám predstavili DFS Lúčik z Duloviec, DFS Radosť z Trenčína, DFS Rosnička z Hurbanova, DFS Trnavček z Trnavy, DFS Kvetoňka zo Serede, DFS Plamienok z Tlmáč, folklórom motivovaný súbor Slovenskí rebeli z Komárna a FS Zobor z Nitry. Zo zahraničných sa predstavili FS Ostroha z Dublinu v Írsku, FS SKOS-u Ľudovíta Štúra z Iloku v Chorvátsku, DFS Skočok zo Sarvašu v Maďarsku, FS Mladé hajduky z Vyšných Lapší v Poľsku, FS Cerovina z Čerpotoku v Rumunsku, mladšia skupina FS Petrovskí družina z Báčskeho Petrovca v Srbsku, DFS Sovička z Londýna z Veľkej Británie. Celkovo sa na slávnostiach zúčastnilo 15 folklórnych súborov, čo je dôkazom toho, že pestovanie tradícií vo forme folklóru má narastajúcu tendenciu doma i v zahraničí.

Na úspechu podujatia sa podieľali Obec Dulovce a Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí v Bratislave. Spoluorganizátormi boli Regionálne osvetové stredisko v Komárne, ZŠ v Dulovciach a o.z. Dotyk ľudskosti – Touch of Humanity. Už sa tešíme na ďalší ročník.

Potmehúd v Komárne

Komárno malo tento rok tú česť byť jedným z troch miest v rámci Slovenska, ktoré hostili tanečné predstavenie Potmehúd. V máji sme vďaka spolupráci so STUDIO ALTA a BOD.Y o.z. privítali v priestoroch Amfiteátra Dôstojníckeho pavilónu v Komárne päticu slovenských tanečníkov žijúcich v Prahe. Potmehúd je ich unikátnym autorským projektom v choreografii Csabu Molnára. Predstavuje Európanov hľadajúcich svoje folklórne korene so šibalským úsmevom na tvári. V inscenácii tanečníci znovu objavovali a rehabilitovali folklórny umelecký prejav, zbavili ho muzeálnych nánosov a nanovo spolu s divákmi prežili čiru silu nespútanej ľudovej tvorby. Vytvárali vlastný, originálny folklór. Každý z tanečníkov vnášal do inscenácie svoju skúsenosť a osobnosť. Aj z tohto dôvodu jednotlivé výstupy balansovali medzi humorom a drámou, emotívnosťou a cynizmom a nechýbala ani veľká dávka improvizácie.

Slávnostný koncert detských speváckych zborov

V spolupráci s Regionálnym osvetovým strediskom sa v Evanjelickom kostole 6. júna 2017 konal slávnostný koncert detských speváckych zborov ZŠ, ZUŠ a MŠ organizovaný Cirkevným zborom ECAV.

Naše najcennejšie poklady rozjasnili tváre v obecenstve a dali všetkým zabudnúť na každodenné starosti. Ich čarovné hlásky sa pod taktovkou vedúcich súborov zmenili na krásny zborový spev. Program obohatili svojimi slovelými výkonmi aj mladé inštrumentalistky, žiačky ZUŠ v Komárne. Hostom bol spevácky zbor AGAPÉ Evanjelického cirkevného zboru z Nesvád, ktorý nás rozveselil moderným podaním svojho repertoáru. Na záver pieseň „Spája nás nádej a láska", ktorú zaspievali všetky deti spolu ako jeden veľký zbor, podnietila aj obecenstvo k spontánnemu spevu. Blahoželáme ku slovelým výkonom a tešíme sa na ďalší 25. ročník.

Pretancovali celý deň

Domom Matice slovenskej v Komárne sa v marci ozývali zvučné hlasy mladých tanečníkov a rytmické melódie rôznych hudobných štýlov. Opäť sme totiž usporiadali úspešnú súťaž moderného a módneho tanca COMDANCE. Jej hlavným zmyslom bolo poskytnúť amatérskym tanečníkom pôsobiacim v okrese Komárno príležitosť a priestor na porovnanie ich umeleckej a technickej úrovne. Podporiť a motivovať ich k tvorivej práci ako prostriedku trávenia voľného času a motivovať choreografov k novej tvorbe.

Súťaž umožnila vzájomnú konfrontáciu tvorivých prístupov, a vďaka rozborovému seminára metodicky pomohla vedúcim aj súťažiacim napredovať. Trojčlenná odborná porota mala za úlohu podľa presne stanovených kritérií a bodového systému hodnotiť tanečné choreografie, ich náročnosť, prepracovanosť a technické prevedenie. Techniku pohybu, držanie tela, presnosť, precíznosť a synchronizáciu pohybov, načasovanie i súlad s hudbou aj medzi tanečníkmi navzájom. Nemenej dôležitým bol aj image tanečníka - účesy, líčenie, nápaditosť kostýmov, scéna, rekvizity, jeho výraz, mimika, gestá, úsmev, kontakt s divákom.

Tanečnej súťaže amatérskych súborov sa zúčastňuje veľa talentovaných tanečníkov rôznych vekových skupín a vďaka profesionálnemu prístupu poroty sú tieto skúsenosti dôležité aj pre ich vedúcich.

Naši neprofesionálni tanečníci sa dostali až do celoštátneho kola súťaže Deň tanca. Tri tanečné skupiny z okresu Komárno získali cenné umiestnenia:

1. miesto/AVANT - My Heart
2. miesto/AVANT – Boj
3. mies-to/Crystal – Sway

Podujatie bolo realizované s finančným prispením Mesta Komárno.

Harmónia naplnená úsmevom a radosťou

Zborový spev mal v bohatej kultúrnej minulosti vždy svoje významné miesto. Už z prelomu storočia sú dochované písomnosti, v ktorých sa spomína zborový spev ako súčasť vojenského života v Komárne. Vo víre svetových udalostí a počas rôznych transformácií, ktoré naše územie postihli, zborový spev vždy ostával ako neochvejná a neoddeliteľná súčasť našej kultúry, ktorá je posolstvom lásky, súdržnosti a spoločného kultúrneho prejavu rôznych ľudí.

A práve priateľstvo, ktoré utvrdilo dlhoročné puto zo spoločných účinkovaní, prinieslo myšlienku na zorganizovanie stretnutia s medzinárodnou účasťou. A tak 16. až 18. júna 2017 pripravilo Mestské kultúrne stredisko, Regionálne osvetové stredisko v Komárne a Komárňanské občianske združenie Gaudium III. Medzinárodné stretnutie spriatelených speváckych zborov - Kým zaznie veľká harmónia.

Na slávnostnom koncerte v sobotu 17. júna v Kultúrnom paláci v hlavnej budove Podunajského múzea v Komárne sa predstavili domáce aj zahraničné spevácke zbory, ktoré ponúkli priaznivcom zborového spevu pestrú paletu žánrov. Hneď v úvode programu všetkých svojim vystúpením privítali spojené spevácke zbory spoločnou skladbou, ktorou publikum uviedli do výbornej nálady. Po slávnostnom prihovore primátora Mesta Komárno Lászlóa Stubendeka pokračoval program vystúpením jednotlivých zborov. Na slávnostnom podujatí vystúpili Ženský komorný zbor Kantantina pôsobiaci pri MsKS v Komárne, Zbor spievajúcich rodičov mesta Pápa z Maďarska, ŽSZ Zoboralja zo Žirian, ŽKZ Slavice zo Zábřeha a ZSZ Gaudium spolu s Komorným orchestrom ZUŠ z Komárna. ZSZ Gaudium slávil svojím vystúpením zároveň aj 15. výročie vzniku a predviedol nám diela od Giuseppe Verdiho, Bedřicha Šmetanu a Zoltána Kodálya.

Vystúpenie spojených zborov bolo skvelým záverom tohto úspešného podujatia. Po koncerte predniesol prihovor a gratuláciu zbormajstrovi Ľudovítovi Stirberovi podpredseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Ing. Ladislav Marenčák. V rámci veľkolepej akcie boli udelené pamätné listy účinkujúcim zbormajstrom, ako aj organizátorom a podporovateľom zborového spevu, bez pomoci ktorých by boli podobné kultúrne akcie neuskutočniteľné. Ďakujeme všetkým zúčastneným, ktorí sa podieľali na fantastickej atmosfére.

Podujatie bolo realizované s finančnou podporou Úradu vlády Slovenskej republiky – program Kultúra národnostných menšín 2017.

Realizované s finančnou podporou úradu vlády Slovenskej republiky - program Kultúra národnostných menšín 2017

A už len citát na záver...
"Tanec začína v duši a ľudia sa často bránia, ponoriť sa do svojho vnútra. Preto sa snažme intenzívne cítiť vnútornú stránku pohybu, jeho expresivitu. Buďme tiež ľudia, nielen bezduchí tanečníci."
Martha Graham (1894-1991), americká tanečnica, ktorá vytvorila vlastný tanečný štýl podobný výrazovému tancu.

Ako bolo Na ceste s nami...

Ľudí s mentálnym postihnutím zvyknú v spoločnosti nazývať, že sú „iní". V čom spočíva táto inakosť? Každá spoločenská doba má svoje ideály krásy a hodnoty, ktoré uznáva. V minulosti, aj v dnešnej dobe, sú nastavené určité normy, podľa ktorých si ľudia vytvárajú svoje postoje. Byť mladý, krásny, bohatý, zdravý... byť vzdelaný, úspešný, mocný. Mohli by sme vymenúvať veľa rôznych prívlastkov. Mohli by sme analyzovať, aký obraz o človeku vytvárajú médiá, masmédiá, čo je „in", či „čo sa nosí, alebo patrí"?

Regionálne osvetové stredisko s finančným prispením Ministerstva kultúry Slovenskej republiky pripravilo pre mladých a kreatívnych ľudí zo Združenia na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Komárne 2. ročník projektu Týždeň kultúry – Na ceste s nami... Bol určený tvorivej verejnosti bez vekového obmedzenia a klientom združenia. Počas celého týždňa sme im ponúkli zmysluplné, konštruktívne a tvorivé využitie času pod vedením odborných lektorov so zameraním na výtvarníctvo, fotografiu, tvorivé dielne a tanec. Išlo o vzájomnú výmenu poznatkov, skúseností a tvorivých techník medzi účastníkmi a takto sme sa snažili pomôcť včleneniu mentálne postihnutých mladých ľudí do spoločnosti.

Počas Týždňa kultúry od 6. do 10. novembra sme pondelok venovali fotografii, lepšie povedané street fotografii. Spolu s Ladislavom Vallachom, skvelým reportážnym fotografom, sme brázdili parky a ulice Komárna a vytvorili zbierku takmer 200 fotografií, z ktorých boli tie najlepšie vystavené vo vestibule Domu Matice slovenskej v Komárne. Utorok sme venovali modernému umeniu graffiti. Lektori tohto moderného umenia, Sofo Klez a Jožko Mrkvička (prezývky, pod ktorými títo writeri pôsobia), sa celý deň venovali mládeži. Časť panelového plotu pretvorili na veľké akváriom a druhá bola spoločným dielom všetkých zúčastnených. Popoludnie strávili výrobou kostýmov na tanečný večer. Tiež sa využila technika graffiti a výsledok bol fantastický. Streda a štvrtok patrili tvorivým dielňam. Ako prvý prišiel na rad smalt. Šperky vyrábané touto technikou sú originálne a nenapodobiteľné. Vo štvrtok sme si ruky zamazali hlinou a vyrábali misky, glazovali odoby a nádoby.

Piatok, posledný deň, bol slávnostným ukončením projektu, počas ktorého vo vestibule Domu Matice slovenskej vznikla krásna výstava z fotografií, diel projektu a na javisku sa tancovalo. Svoje umenie predviedli tanečné skupiny Harmónia a Glamour dance zo ZUŠ v Komárne, tanečno-akrobatická skupina AVANT z Hurbanova. Pod prísnou a zároveň láskavou rukou choreografa Jara Bekra vznikla v septembri tanečná skupina ZPMP UIS PROJECT, ktorá bola zložená z klientov združenia a študentiek Univerzity J. Selyeho v Komárne. A práve tá bola čerešničkou na torte a krásnym záverom večera. Predviedli to, čo ich baví asi najviac – tanec, ktorým vyjadrili svoje pocity, nálady a emócie.

Kreatívne bez bariér III.

Už treti rok môže Regionálne osvetové stredisko vďaka finančnej podpore Mesta Komárno pokračovať v projekte Kreatívne bez bariér III. Spolupracujeme na ňom so Združením na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím a dobrovoľníčkami. Poskytujeme tu priestor na sebarealizáciu klientom združenia a verejnosti na spoločné tvorenie formou tvorivých dielní. Týmto projektom chceme podporiť myšlienku inklúzie mentálne postihnutých ľudí s verejnosťou.

Naším zámerom bolo v období od januára do októbra 2017 uskutočniť raz mesačne tvorivé dielne (10x), na ktorých sme sa venovali rôznym tvorivým témam ako napríklad pleteniu z papiera, papierovému tvoreniu, Veľkej noci, fotografii, plsteniu a hline. Tvorivé stretnutia sa konali v priestoroch Združenia na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím.

V novembri sa vestibul Domu Matice slovenskej v Komárne premenil na výstavnú sieň, kde sme z celého projektu pripravili spoločnú výstavu.

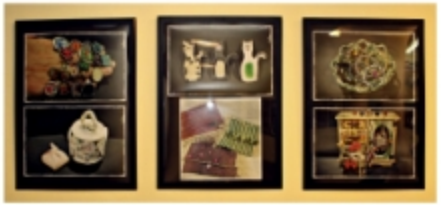

V roku 2017 sme sa aj my zapojili do celoslovenského programu Týždeň celoživotného učenia, ktorého organizátorom je Asociácia inštitúcií vzdelávania dospelých na Slovensku. Pre pracovníkov kultúrnych a osvetových organizácií okresu Komárno sme pripravili vzdelávací workshop Propagácia kultúry v internetových médiách. Hlavnou témou celého stretnutia boli najpopulárnejšie sociálne siete a možnosti ich využitia v práci kultúrnych inštitúcií. Od lektora Braňa Firka, learning designera, sme sa dozvedeli aké sú možnosti reklamy a propagácie na facebooku, instagrame, twittery, aj aké sú základné pravidlá a zásady komunikácie na týchto sociálnych sieťach.
Podujatie bolo finančne podporené Asociáciou kultúrno-osvetových inštitúcií.

V septembri sa na školách začal nový školský rok, ktorý sme v ROSke aj vďaka spolupráci s Národným osvetovým centrom v Bratislave otvorili sériou besied. Pod názvom Prevencia v praxi sme do škôl okresu Komárno priniesli témy ako šikanovanie, obrovenia internetu, násilie v rodine, nelátkové závislosti, legálne a nelegálne drogy. Vďaka lektorkám, Ingrid Hupkovej a Barbore Kucháravej, sa žiaci dozvedeli mnoho nových informácií vtéme sociálnopatologických javov a rizikového správania.

Za prácou bezpečne

ROS v Komárne v spolupráci s OR PZ v Komárne začalo vo februári 2017 realizovať besedy na školách okresu Komárno na tému Obchodovanie s ľuďmi. Do cyklu stretnutí venovaných téme prevencie zneužívania práce, o rizikách pri hľadaní si práce a o základných preventívnych postupoch ako sa nestať obetou sa zapojilo 21 škôl okresu Komárno. Lektorkami boli Mgr. Daniela Bratská a Mgr. Adriana Grupáčová, držiteľky certifikátu trénera v oblasti prevencie obchodovania s ľuďmi vydaného IOM Slovensko – Medzinárodnou organizáciou pre migráciu. Besedy boli spojené s premietaním filmu IOM 0800 800 818 a prezentáciou novej mobilnej aplikácie Safe Travel & Work Abroad.

Účastníci dostali tlačené materiály s príručkami a odporúčaniami ako sa pripraviť na cestovanie za prácou do zahraničia. Pri stretnutí lektorky využívali metódy interaktívneho sociálneho učenia, praktické cvičenia, aktivity a hry, ktoré sú zaujímavou a prijateľnou formou pre mladých. Do jednotlivých aktivít boli zapájaní všetci účastníci. Dôvodom organizovania tréningov bolo sprostredkovať primeranou formou základné teoretické pojmy a informácie týkajúce sa danej problematiky. Priniesť tému obchodovania s ľuďmi do praxe, medzi tie skupiny ľudí, ktorí sa stávajú najrizikovejšími. Preventívne stretnutia mali za úlohu naučiť mladých ľudí rozpoznať nebezpečenstvo obchodovania s ľuďmi a ako sa správať v rizikových situáciách.

Rodina 21. storočia

Rodina je základnou spoločenskou jednotkou a našou najdôležitejšou hodnotou. Je miestom odovzdávania životných skúseností, kultúrneho, sociálneho i duchovného cítenia. V rodine je naša istota aj naša budúcnosť.

Vďaka dlhoročnej dobrej spolupráci s Okresným riaditeľstvom Policajného zboru Komárno sme aj tento rok pri príležitosti Svetového dňa rodiny usporiadali edukačné podujatie pod názvom Týždeň rodiny. V priebehu jedného týždňa sme sa na základných školách mesta Komárno stretávali so žiakmi a hovorili s nimi o ich rodinách. O tom ako rodiny fungujú, ako majú rozdelené úlohy rodičia i deti, aké sú ich práva aj povinnosti v rodine. Počas skupinových aktivít zostavovali zoznam úloh, ktoré by mal v rodine zastávať otec, a ktoré matka. Vypracovali tiež zoznam vecí, ktoré by na svojich rodičoch zmenili a popísali ich predstavy o ideálnych rodičoch. Na záver sa žiaci dozvedeli o legislatívnych právach a povinnostiach detí aj rodičov. Cieľom celého projektu bolo poukázať na význam rodiny a jej vnímanie u dospievajúcich detí. Podujatie sa stretlo s veľkým záujmom zo strany škôl, počas piatich dní sa do neho zapojilo 190 žiakov.

Podujatie bolo realizované s finančným prispením Mesta Komárno.

Vždy pripravení

Civilná ochrana je v Komárne viac ako aktuálnou témou. Mesto sa nachádza na sútoku dvoch veľkých riek Dunaj a Váh a zároveň na tektonickom zlome dvoch litosférických dosiek.

Okresný úrad Komárno - odbor civilnej ochrany a krízového riadenia ani Mestský úrad Komárno tieto skutočnosti nepodceňujú a každý rok organizujú spolu so Slovenským červeným krížom a dobrovoľným hasičským zborom Okresné a mestské kolo súťaže mladých záchranárov civilnej ochrany. Ani my v ROSke to neberieme na ľahkú váhu, a preto sa vždy radi do súťaže zapojíme a podporíme mladých záchranárov v účasti na nej.

Cieľom súťaže je v rámci preventívno-výchovnej a propagačnej činnosti organizovanej v príprave na civilnú ochranu obyvateľstva, oboznámiť súťažnou formou žiakov s úlohami súvisiacimi s ochranou života, zdravia a majetku. Má charakter športovej, vedomostnej a zručnostnej súťaže.

Tanec príbehu

...bol workshop súčasného tanca, ktorý pripravilo ROS v Komárne v spolupráci s tanečničkou a choreografkou Šošou Ferienčíkovou. Určený bol pre deti vo veku od 12 rokov, ktoré navštevujú tanečné krúžky. Prebiehal formou technických improvizačných cvičení a rozhovorov. Počas dvoch víkendov sa lektorka zamerala na prácu v rámci skupiny, aj na individuálnu kompozičnú skúsenosť. Účastníci pracovali so svojimi osobnými príbehmi a ich kreatívnym spracovaním.

Cieľom workshopu bolo dať tanečníkom priestor na experimentovanie s pohybmi, naučiť sa tancovať s pohybovou čistotou na základe vnútorných pocitov, vzájomne sa podporovať, hľadať inšpiráciu v jednoduchosti pohybu ľudského tela a vytrvalosťou skúšať jeho fyzické hranice. Pocity a emócie zúčastnených, vyvolané tancom, v priebehu stretnutí pomáhali podporovať, rozvíjať a upevňovať proces osobnej integrácie, rastu, skvalitnenia zručnosti a vedomosti tanečníkov.

Zdravé návyky od malička

V spolupráci s Univerzitou J. Selyeho a Regionálnym úradom verejného zdravotníctva so sídlom v Komárne (RÚVZ) sme usporiadali 9. ročník akcie zameranej na podporu pohybovej aktivity mladej generácie s názvom Pohybom ku zdraviu. Pre deti z materských škôl mesta Komárno boli pripravené pohybové hry a zážitkové aktivity zamerané na zdravý životný štýl a spoločné cvičenie s hudbou. Študenti pedagogiky Univerzity J. Selyeho sa venovali deťom v 5-7 členných skupinách a postupne ich previedli všetkými úlohami. Pracovníčky RÚVZ sa s nimi rozprávali o ich jedálničkoch a vhodných i nevhodných potravinách.

Všetky deti dostali zdravý balíček, ktorý obsahoval neperlivú vodu, jablko a fit tyčinku. Naším cieľom bolo poukázať na zmysluplnosť aktívneho pohybu ako voľnočasovej aktivity pri predchádzaní negatívnych sociálno-patologických javov.

Podujatie bolo realizované s finančným príspevkom Mesta Komárno.

História stále živá

Pojem história je najčastejšie chápaný ako skúmanie dejín ľudskej spoločnosti. Zahŕňa rôzne spôsoby popisu minulých udalostí, na základe objavov, zberu, triedenia a prezentácie informácií súvisiacich s týmito udalosťami.

Tejto svedomitej práci sa s vysokou odbornosťou venuje aj Štátny archív v Nitre, pracovisko Archív Komárno. Vďaka tomu sme mohli v októbri usporiadať 3. ročník súťažného kvízu História Komárna vzdialená i blízka. Témou tohto ročníka bola Sociálna a zdravotná starostlivosť v premenách času. Už tradične sme ňou nadviazali na odborné sympózium, ktoré sa konalo 27. a 28. septembra 2017 v Podunajskom múzeu v Komárne. Jednou z podmienok účasti škôl v súťaži bolo jeho absolvovanie. Súťažné tímy boli pripravené na vysokej úrovni. Téme kvízu sa súťažiaci počas prípravy dôkladne venovali, čo bolo zjavné z podrobne vypracovaných odpovedí väčšiny družstiev v oboch skupinách.

Súťažný tím zo Základnej školy J. A. Komenského v Komárne sa aj tento rok umiestnil vo svojej skupine aj v celkovom poradí na prvom mieste a v kvíze získal najväčší počet bodov. Počas vyhodnocovania odpovedí sa žiaci zúčastnili prehliadky priestorov archívu spojenej s odborným výkladom a mohli si pozrieť najvzácnejšie listiny a dokumenty v ich zbierkach.

Za finančný príspevok ďakujeme Mestu Komárno.

Spolu je nám lepšie/Együtt egymásért

Pre pedagógov základných a stredných škôl okresu Komárno sme v novembri pripravili metodický seminár k téme prevencie páchania trestnej činnosti z rodovo, rasovo a nábožensky motivovanej nenávisti v rámci projektu Spolu je nám lepšie/Együtt egymásért finančne podporeného Radou vlády SR pre prevenciu kriminality. Realizovali sme ho 16. novembra v priestoroch Základnej školy na Ulici pohraničnej 9 v Komárne. Určený bol pre pedagógov, výchovných poradcov, koordinátorov sociálnej prevencie ZŠ a SŠ s vyučovacím jazykom slovenským a vyučovacím jazykom maďarským v okrese Komárno.

Na stretnutí sa pedagógovia naučili ako pracovať s metodickou príručkou, letákmi, pracovnými listami a technikami pri skupinovej práci a situačných hrách so žiakmi. Vďaka tomu budú môcť na svojich školách gestorovať peer aktivistov, metodicky ich usmerňovať a pracovať s ďalšími triedami aj po ukončení projektu. Na školách, ktoré sa zapojili do seminára, sa následne uskutočnia interaktívne vzdelávacie kurzy pre žiakov, z ktorých budú vyškolení peer aktivisti.

Projekt bol finančne podporený Radou vlády Slovenskej republiky pre prevenciu kriminality.

GALAVEČER V DIVADLE

Nitriansky samosprávny kraj a Regionálne osvetové stredisko v Komárne usporiadali 20. októbra 2017 v Jókaiho divadle prehliadku tých najlepších, najzaujímavejších umelcov z neprofesionálnej kultúry Nitrianskeho kraja SRDCE, DUŠA, RADOSŤ.

Pozvanie prijali vzácni hostia, medzi ktorými nechýbali, podpredseda NSK Ladislav Marenčák, vedúci odboru vzdelávania a kultúry Vladimír Gubiš, poslanci Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja, riaditelia kultúrnych inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti NSK a zástupca primátora Mesta Komárno, Mgr. Béla Keszegh.

O dôstojný úvod podujatia sa postaral zmiešaný spevácky zbor Carmina Vocum, ktorý pôsobí v Zlatých Moravciach pod vedením dirigentky Zuzany Molnárovej. Pozdravili nás piesňami Stabat mater od Zoltána Kodálya, Cheruminskaja od Dmitrija Stepanoviča Bortnianského a ľudovou piesňou Havenu shalom Alejchem.

Zborový spev vystriedalo umelecké slovo. Roman Poliak, člen levického divadla Teáter Komika, predniesol poviedku Gabriela Debšandera: Kde sa vynorí cudzinec. Po tradičných prehliadkových vystúpeniach sa predstavilo Štúdio 10 zo Súkromného konzervatória Dezidera Kardoša v Topoľčanoch a priniesli nám časť predstavenia Živý nábytok od Jefima Zozulu.

V pestrej mozaike večera si našli svoje miesto i čriepky folklóru, ktorý je neodmyslitľnou súčasťou prehliadky. Detský folklórny súbor Sendergő zo Šiah a Folklórna skupina Dolina z Marce nás presvedčili o tom, že láska k folklóru kvitne naozaj v každom veku. Folklór vystriedala Tanečno-akrobatická skupina Avant a potešili nás vystúpením My Hearth a Sám.

Po modernom tanci sa ozvali fanfáry, ktoré na prehliadke Srdce, duša, radosť vždy oznamujú, že sa bude diať niečo slávnostné a dôstojné. Predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Milan Belica sa pri príležitosti Dňa osvetových pracovníkov rozhodol pod'akovať za celoživotnú prácu a úspešnú reprezentáciu Nitrianskeho kraja popredným osobnostiam kultúrneho života Nitrianskeho regiónu udelením Ďakovného listu predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja. Ďakovné listy odovzdali podpredseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Ladislav Marenčák a vedúci Odboru vzdelávania a kultúry Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja Vladimír Gubiš.

Na javisku vo svetle reflektorov pod'akovali:

Márii Jókaiovej, bývalej učiteľke a folkloristke – za celoživotnú zberateľskú a výskumnú činnosť v oblasti folklórnych tradícií v podzoborskom regióne,

Janette Kertészovej, vedúcej tanečného oddelenia Základnej umeleckej školy Ladislava Mokrého v Topoľčanoch – za úspešnú prípravu žiakov na súťaže v ľudovom i v modernom tanci, ako aj dlhoročnú spoluprácu s DFS Žochárik ,

Ing. Márii Ronecovej, hlavnej ekonómke Tribečského osvetového strediska v Topoľčanoch – za dlhoročnú úspešnú prácu v kultúrnej organizácii i aktívnu spoluúčasť na príprave kultúrnych a spoločenských podujatí regionálneho i nadregionálneho významu,

Jane Mačicovej, metodičke pre výtvarné umenie, fotografiu a film Regionálneho osvetového strediska v Komárne – za aktívny prínos a systematickú odbornú prácu v oblasti výtvarníctva, fotografie, filmu, tvorivé aktivity pre deti, mládež i dospelých a inklúziu mentálne postihnutých ľudí s verejnosťou v regióne,

Mgr. Marcele Hamranovej z Dulovíc, zakladateľke a spolu organizátorke Južnoslovenských detských a mládežníckych folklórnych slávností v Dulovciach – za osobný prínos k rozvoju slovenských folklórnych tradícií v regióne a propagáciu NSK i Slovenska vo svete,

PaedDr. Marte Kozmályovej, odbornej pracovníčke Regionálneho osvetového strediska v Leviciach v oblasti amatérskej fotografie a filmovej tvorby – za úspešnú realizáciu Dní fotografie v Leviciach a celoslovenskej súťaže amatérskych fotografov AMFO,

Ing. Miriam Frajtovej, učiteľke na Gymnáziu Andreja Vrábľa v Leviciach – za dlhoročnú úspešnú spoluprácu s Regionálnym osvetovým strediskom v Leviciach v oblasti rozvoja komunikačných zručností a sociálnej prevencie,

PaedDr. Anette Peternai, učiteľke na Základnej škole na Devínskej ulici v Nových Zámkoch a na Základnej umeleckej škole v Nových Zámkoch – za dlhoročnú prácu s Detským divadelným súborom „BASTRIGULY", ako aj s mládežou v oblasti literárnej a dramatickej tvorby,

Františkovi Tóthovi, DiS. art., učiteľovi hudby na Základnej umeleckej škole v Nových Zámkoch a v Komárne – za úspešnú účasť v okresných, v celoslovenských i medzinárodných súťažiach amatérskej fotografie a propagáciu NSK i Slovenska vo svete,

Ing. Mariánovi Járekovi, hudobníkovi, primášovi a vysokoškolskému pedagógovi, za dlhoročnú zberateľskú a spracovateľskú činnosť v oblasti hudobného folklóru i za uchovávanie a šírenie ľudovej piesne.

Vo finále prehliadky Srdce, duša, radosť, dramatický krúžok Gymnázia Ľudovíta Jaroslava Šuleka pri Miestnom odbore Matice slovenskej v Komárne, v skratke Dramatik, pridal v troch častiach hity preverené časom z muzikálu Čaj o piatej.

K slávnostnej atmosfére večera plného radosti a príjemnej nálady prispeli aj moderátori Marina Opálková a Tibor Tóth, ktorí na záver podakovali našim umelcom za ich priam profesionálne výkony, divákom za ich potlesk a rozlúčili sa slovami: "Stretnime sa na prehliadke Srdce, duša, radosť 2018 v Leviciach".

Predstavujeme obec IŽA

Obec Iža leží v blízkosti Dunaja, v najjužnejšej časti Slovenska a najvýchodnejšom výbežku Podunajskej roviny. Ižou prechádza cesta I/63, smerujúca ľavým nábrežím Dunaja z Komárna do Štúrova. Komárno je vzdialené 8 km západne, Nové Zámky 35 km severne a Štúrovo 40 km východne. Z turistických atrakcií sa v blízkosti obce nachádzajú pozostatky rímskeho tábora Kelemantia a prírodná rezervácia Bokroiské slanisko.

Oblasť je významným archeologickým náleziskom s dokladmi osídlenia už od doby kamennej. Bolo tu potvrdené sídlisko z neolitu i eneolitu, kedy sa ľudia začali usadzovať a viac venovať poľnohospodárstvu. Vyspelosť tunajších obyvateľov z doby bronzovej dokladá hromadný nález bronzov a popolnicové hroby so svojou výbavou. Hlavným etnikom laténskej doby boli Kelti, ktorých na prelome letopočtu vystriedali remeselne zruční Dákovia, pričom obe kultúry tu zanechali rozsiahle stopy v podobe pohrebiska. Významné centrum oboch etník sa nachádzalo v nedalekom Chotine, vzdialenom len asi 5 kilometrov severne. Samostatnou kapitolou pre Ižu je rímske obdobie, kedy rieka Dunaj tvorila severnú hranicu Rímskej ríše. Na jej obranu bol vybudovaný hraničný pevnostný systém - Limes Romanus, ktorý pozostával zo siete pevností. Jedinným vojenským táborom, vybudovaným na severnom brehu rieky, bola predsunutá vojenská pevnosť v Iži. Na opačnom (dnes maďarskom) brehu sa na území rímskej provincie Panónia nachádzal légiový tábor Brigetio (dnešná obec Szőny), ktorý bol zázemím pre tábor v Kelemantii. Tábor, z ktorého sa zachovali iba zvyšky základových múrov, slúžil na ochranu provincii proti útokom Germánov zo severu. V 1. – 4. storočí sídlili na území Slovenska kmene Markomanov a Kvádov a práve počas markomanských vojen v 2. storočí bola značná časť pevnosti silno poškodená alebo úplne zničená. Počas vlády cisára Commoda započala výstavba kamenného kastela priamo na mieste vyplieneného drevozemného tábora v predmostí Brigetia. Opevnenie malo pôdorys v tvare štvorca s vnútornými rozmermi 172 x 172 m s hrúbkou múrov až 180 cm. Kamenné hradby siahali do výšky najmenej 4 až 5 m a boli ukončené cimburím a v strede všetkých štyroch strán kastela boli umiestnené vstupné brány chránené dvojicami veží. Súčasťou hradieb bolo 20 veží. Hlavná južná brána (porta decumana), smerujúca k brehu Dunaja, zabezpečovala životne dôležité spojenie s materským legionárskym táborom v Brigetiu. Stavba zanikla pravdepodobne požiarom po tom, ako v roku 374 vtrhli Kvádi s Markomanmi a Sarmatmi za Dunaj a plienili rímske územie. Oslabená vojenská ochrana hraníc viac nedokázala odolávať ďalším útokom a tak zanikol aj rímsky kastel v Iži.

Po rozpade Rímskej ríše sa na území dnešného Slovenska začali dostávať Slovania, no už v roku 568 obsadzujú južné oblasti krajiny Avari. Okrem rozsiahlych cintorínov v Konárne boli avarské pohrebiská objavené aj v obciach Radvaň nad Dunajom a Virt. Neskôr bola oblasť súčasťou Nitrianskeho kniežatstva a začiatkom 10. storočia sa do oblasti dostávajú prvé maďarské kmene.

Prvá písomná zmienka o osade Isa pochádza z roku 1268. Veľkým utrpením si obyvatelia prešli počas osmanskej okupácie, kedy museli okrem práce dodávať potraviny a drevo do novozámockej pevnosti. Po odchode Turkov bolo v obci obývaných len 20 domov a dodnes existujúcou pamiatkou na ich prítomnosť je kamenný most. Kostol zo 16. storočia spustošili vojaci Štefana Bočkaja v roku 1599, k jeho obnove došlo až v roku 1721. V roku 1763, 1773 a 1822 široké okolie postihlo veľké zemetrasenie, ktoré opäť poškodilo budovy i kostol. Kalvínsky kostol bol postavený v roku 1871, kedy v obci žilo už okolo 1500 obyvateľov. Blízkosť Dunaja prinášala ohrozenie veľkou vodou a tie najväčšie povodne sa vyskytli v roku 1895 a 1965. Katastrofický bol rok 1899, kedy 11. augusta veľká časť obce zničil požiar a o niekoľko dní neskôr dokonala skazu povodeň. V roku 1900 žilo v Iži už 2055 obyvateľov, ktorí sa zaoberali najmä poľnohospodárstvom, rybolovom, prácou na okolitých veľkostatkoch av priemyselných podnikoch.

Po I. svetovej vojne sa Iža stala súčasťou Prvej československej republiky, no v roku 1938 ju s pásom územia anektovalo Maďarsko. Koniec vojny do oblasti priniesol až v januári 1945, kedy sa obec opäť pričlenila k Česko-Slovensku. V decembri 1946 a januári 1947 prišlo k násilnému vysídleniu časti obyvateľov do Čiech, v rámci výmeny obyvateľov bolo 148 rodín presídlených do Maďarska.

Okrem historického významu, má z dnešného pohľadu obec za sebou niekoľko úspešne realizovaných projektov ako napríklad: rekonštrukcia verejného osvetlenia, výstavba digitálneho kamerového systému, zriadenie informačných smerových tabúľ a svojpomocná rekonštrukcia chodníkov zo zámkovej dlažby na cintoríne. Z pohľadu životného prostredia je významné úspešné zavedenie separovaného zberu plastov do domácností. K historicky dôležitým projektom uskutočneným v obci Iža je výstavba Rímskeho a národopisného múzea Kelemantia – múzeum bolo odovzdané do užívania v roku 2013. V múzeu sa nachádza stála rímska a národopisná expozícia. Mimo uvedeného múzeum pravidelne realizuje rôzne výstavy, prednášky a tvorivé dielne pre deti a mládež, ale aj dospelých. Z pohľadu ďalšej obnovy má obec Iža odvážne plány. Jednou z priorít je výstavba domu seniorov sv. Alžbety. Rekonštrukciou by mal prejsť aj pamätník 1. sv. vojny a všetky chodníky v obci. Vedenie obce pomôže svojim obyvateľom tiež opravou spoločenskej sály kultúrneho domu a zmeny by sa mali dočkať aj deti základnej školy, pre ktoré sa pripravuje rekonštrukcia telocvične a výstavba multifunkčného ihriska.

Obec IŽA
IZSA község

Na čo sa môžete tešiť v roku 2018

Január:	Šaliansky Matko
Február:	64. Hviezdoslavov Kubín – obvodné súťaže Hurbanovo (6.2.2018), Kolárovo (13.2.2018), Svätý Peter (20.2.2018), Komárno (27.2.2018)
	Vansovej Lomnička
	Komárňanské ART Spektrum (2.2.2018)
Marec:	Píšťalenka pískaj (1.3.2018)
	64. Hviezdoslavov Kubín – okresná súťaž (22.3.2018)
	COM-DANCE
	Deti deťom 2018 (10.3.2018)
Apríl:	Komárňanské FOTO Spektrum (7.4.2018)
	Workshop - Metodika ľudových tancov Podunajska (14.4.2018)
	Cinema 2018 – krajská súťaž (24.4.2018)
	FestMlaDych 2018 (29.4.2018)
Máj:	Foto workshop v Komárňanskej pevnosti
	Workshop - Metodika ľudových tancov Podunajska (19.5.2018)
	Týždeň rodiny
Jún:	Fotografie starých čias (workshop s Petrou Doležalovou)
Júl:	XXII. Južnoslovenské detské a mládežnícke folklórne slávnosti v Dulovciach
August:	Graffiti zbližujú (ZPMP)
September:	II. Umelecký prednes od A po Z (20.9.2018)
	Workshop Mladý moderátor
Október:	História Komárna vzdialená i blízka (4.10.2018)
	Workshop - Metodika ľudových tancov Podunajska (13.10.2018)
	II. Umelecký prednes od A po Z (18.10.2018)
	Beniakove Chynorany – okresný výber
	Kde bolo, tam bolo... / Hol volt, hol nem volt...
	Pohybom ku zdraviu
November:	3. ročník Týždeň kultúry - Na ceste s nami... (5.11.2018 - 9.11.2018)
	Koncert zborov južného Slovenska (10.11.2018)
	II. Umelecký prednes od A po Z (15.11.2018)
	Workshop - Metodika ľudových tancov Podunajska (17.11.2018)
December:	II. Umelecký prednes od A po Z (4.12.2018)

Celoročne pripravujeme sociálne tréningy Obchodovanie s ľuďmi, prednášky, besedy, semináre, workshopy, stretnutia krúžkov, klubov, tvorivé dielne, ľudové remeslá...

Viac na: www.ros-komarno.sk, https://www.facebook.com/ros.komarno/

Zriaďovateľom ROS v Komárne je Nitriansky samosprávny kraj
Vydavateľ: Regionálne osvetové stredisko v Komárne
Zodpovedná: Mgr. Viera Vlčková
Grafická úprava: J. Mačicová
Foto: Archív ROS v Komárne, P. Sedliak, A. Kopják, M. Kokavec
Tlač: Willex s.r.o.
Náklad: 200 ks
Rok vydania: 2017
ISBN: 978-80-972712-2-0
Nepredajné
V zmysle jazykového zákona neprešlo jazykovou úpravou